

Sygn. akt I C 794/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Sylwia Piasecka

Protokolant sekretarz sądowy Grażyna Pałubicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2018 roku w C.

sprawy

z powództwa R. M.

przeciwko Skarbowi Państwa Zakładowi Karnemu w C.

o odszkodowanie oraz nakazanie

oddala powództwo.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 794/17

UZASADNIENIE

Powód – R. M. wniósł pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Zakładu Karnego w C. o zapłatę tytułem odszkodowania kwotę 1.150,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, fizyczne naprawienie szkody i zwrot naprawionego mienia oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, że w dniu 30 sierpnia 2016 roku oraz w dniu 2 września 2016 roku funkcjonariusze służby więziennej Zakładu Karnego w C. dokonali kontroli celi mieszkalnej nr (...), na pawilonie P, w której to z innymi osadzonymi powód był zakwaterowany. W trakcie kontroli zabrano powodowi 156 sztuk prywatnych papierosów, wykonanych z legalnie zakupionego tytoniu w kantynie Zakładu Karnego w C., podejrzewając, że zawierają one dopalacze. Podczas kontroli zniszczeniu uległy również 2 opakowania do gry, jedna płyta CD, stanowiąca pamiątkę ślubną kuzynki powoda, a bez której pozostała całość jest bezwartościowa.

Powód podkreślił również, że podjęte czynności profilaktyczno – kontrolne oparte były wyłącznie na doniesieniach i informacjach przekazanych przez jego dłużników, które były gołosłowne i bez pokrycia albowiem badanie zatrzymanych papierosów za pomocą stosownych testerów, nie stwierdziło obecności niedozwolonych substancji.

W piśmie procesowym z dnia 23 października 2017 roku powód podtrzymał swoje roszczenie w zakresie naprawienia szkody przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.150,00 złotych oraz przez fizyczne naprawienie szkody przez zwrócenie się do firmy (...), która od podstaw nagrywała i montowała pamiątkę ślubną.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Zakład Karny w C. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu przyznał, że w trakcie kontroli przeprowadzonej w celi mieszkalnej powoda, ale w dniu 30 sierpnia 2017 roku i w dniu 2 września 2017 roku, zakwestionowano ogółem 156 sztuk papierosów o silnej woni chemicznej. Pozwany wskazał nadto, że w protokole z kontroli z dnia 30 sierpnia 2017 roku powód odnotował, że w trakcie kontroli zniszczono mu dwa opakowania do gry X – boxa 360 i ślubu. Nie było natomiast żadnej informacji o zniszczeniu płyty ze ślubu.

Pozwany zaznaczył również, że powód jest osobą niepalącą i nie jest tajemnicą, że zajmuje się handlem dopalaczami w Zakładzie Karnym w C., co wynika z czynności profilaktycznych i powziętych informacji od osadzonych.

Pozwany przyznał nadto, że po przeprowadzeniu badania substancji zawartej w zakwestionowanych papierosach, tester nie zmienił barwy na kolor wskazujący na narkotyk, dlatego też w dniu 7 września 2017 roku decyzją Dyrektora Zakładu Karnego w C. komisyjnie dokonano zniszczenia zakwestionowanych 156 sztuk papierosów. Nie świadczy to jednak o tym, że w papierosach nie było substancji psychotropowych, zwanych potocznie dopalaczami. Pozwany podkreślił bowiem, że powszechnie wiadomym jest, że testy nie „nadążają” za nowymi dopalaczami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – R. M. w dniu 30 sierpnia i 2 września 2016 roku osadzony był w Zakładzie Karnym w C., w celi nr 17, na pawilonie P.

W dniu 30 sierpnia 2016 roku, o godzinie 10.35 funkcjonariusz służby więziennej dokonał kontroli celi nr 32, w oddziale 1, w budynku P. Podczas kontroli nie stwierdzono braków i usterek, a stan urządzeń technicznych – ochronnych był bez uwag. Nie zakwestionowano również innych urządzeń i przedmiotów. Osadzeni w celi nie zgłaszali żadnych uwag co do przeprowadzonej kontroli.

W dniu 2 września 2016 roku, o godzinie 9.20, funkcjonariusze służby więziennej dokonali kontroli celi nr 10, w oddziale 1, w budynku P. Podczas kontroli stan urządzeń technicznych – ochronnych był bez widocznych uszkodzeń. Nie zakwestionowano również przedmiotów niedozwolonych i niebezpiecznych.

bezsporne, nadto dowód z innych środków dowodowych: protokół kontroli celi mieszkalnej k. 62, 63.

W związku z informacjami dotyczącymi sprzedaży papierosów w nielegalny sposób oraz rozprowadzania dopalaczy przez powoda R. M., zostały przeprowadzone w dniu 30 sierpnia i 2 września 2016 roku kontrole w celi nr 7, w pawilonie „P”, zajmowanej przez powoda. Podczas kontroli pracownicy służby więziennej zabezpieczyli 156 sztuk wyrobów tytoniowych o intensywnej woni chemicznej. Wyroby te były wykonane przez samego powoda z produktów zakupionych w kantynie, za łączną kwotę 150,00 złotych.

W uwagach do protokołu powód wskazał, że podczas kontroli zniszczeniu uległy dwa opakowania do gry na X- boxa 360 oraz ślubu.

bezsporne, nadto dowód z innych wniosków dowodowych: notatka służbowa z dnia 22 sierpnia 2016 roku, oświadczenia k. 65 – 72, meldunek k. 76.

Zakwestionowane podczas kontroli wyroby tytoniowe zostały poddane badaniu przy użyciu testera narkotykowego S. C. Test/B. N. (...) w celu sprawdzenia zabezpieczonej substancji czy jest narkotykiem.

Tester nie zmienił barwy na kolor wskazujący na narkotyk.

dowód z innych środków dowodowych: protokół użycia testera k. 74 – 75.

W dniu 7 września 2016 roku, na podstawie decyzji Dyrektora Zakładu Karnego w C., dokonano komisijnego zniszczenia 156 sztuk papierosów o silnej woni chemicznej, które zostały zakwestionowane podczas kontroli celi mieszkalnej zajmowanej przez R. M..

bezsporne, nadto dowód z innych środków dowodowych: protokół z dnia 7 września 2016 roku k. 77.

Powód – R. M. zwrócił się do Dyrektora Zakładu Karnego w C. o dostarczenie dokumentów oraz wskazanie podstawy prawnej zniszczenia legalnie zakupionych wyrobów tytoniowych oraz pięciu sztuk taśm.

Pozwany – Zakład Karny w C., w odpowiedzi na powyższe pismo powoda, jako podstawę zniszczenia papierosów wskazał decyzję Dyrektora Zakładu Karnego w C., jednocześnie informując, że w przypadku wątpliwości związanych z prawidłowością podejmowanych czynności, przysługuje mu prawo zgłoszenia tego faktu w każdym czasie, do organów nadzorujących wykonywanie kary pozbawienia wolności, bądź odpowiednich organów ściągania.

dowód z innych środków dowodowych: pismo z dnia 12 września 2016 roku k. 78, pismo z dnia 23 września 2016 roku k. 79.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 417 § 1 k.c. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie funkcjonariusza państwowego uprawnionego do wykonywania władzy publicznej.

Przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa jest zatem bezprawne i zawinione działanie funkcjonariusza przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, przy czym nie jest istotne, który z funkcjonariuszy zawinił, jeżeli zostanie udowodnione, że winę ponosi jeden z członków określonego zespołu funkcjonariuszy. Bezprawność zaś należy ujmować ściśle, jako zaprzeczenie zachowania uwzględniającego zakazy i nakazy wynikające z normy prawnej. Kolejną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej wynikającej z przepisu art. 417 § 1 k.c. jest szkoda obejmująca straty oraz utracone korzyści, które poszkodowany mógł osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Przez szkodę rozumie się nie tylko szkodę majątkową, ale także i szkodę niematerialną – zwaną krzywdą. Oprócz tych przesłanek do powstania odpowiedzialności Skarbu Państwa konieczne jest istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy zawinionym zachowaniem się funkcjonariusza państwowego a powstałą szkodą.

Przez działanie bezprawne należy rozumieć każde działanie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, a więc normami prawnymi, jak też i zasadami współżycia społecznego.

Ciężar udowodnienia, że szkoda majątkowa powstała na skutek bezprawnego działania pozwanego, ciąży stosownie do treści normy **art. 6 k.c.** na tym, kto wywodzi z tego faktu skutki prawne. Przy czym istotne jest, że przesłanki z art. 417 kc muszą być spełnione kumulatywnie, co oznacza, że niewykazanie choćby jednej z nich, czyni bezzasadnym domaganie się naprawienia szkody na tej podstawie prawnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - I Wydział Cywilny z dnia 28 września 2017 roku, I ACa 289/17).

Zatem w przedmiotowej sprawie ciężar dowodu w tym względzie spoczywał na powodzie.

W ocenie Sądu powód, pomimo że został pouczone na rozprawie w dniu 23 marca 2018 roku o treści art. 6 kc i 232 kpc z jednoczesnym określeniem 7 - dniowego terminu do złożenia pisma procesowego zawierającego wszelkie wnioski dowodowe i oświadczenia na okoliczność poniesionej szkody pod rygorem pominięcia, nie wykazał podnoszonych w uzasadnieniu pozwu okoliczności.

Zaferowany bowiem w piśmie procesowym z dnia 24 marca 2018 roku materiał dowody w postaci zeznań świadków T. T. i A. S., w ocenie Sądu, dotyczył okoliczności bezspornej, a mianowicie odbytej kontroli w celi powoda, jak również miał na celu przedłużenie postępowania, albowiem ze sformułowanej tezy dowodowej wynikało jedynie, że świadkowie mieli potwierdzić bezprawne działania służby więziennej, tj. pana K. M. w stosunku do osób pozbawionych wolności w Zakładzie Karnym w C., a nie wobec samego powoda oraz na okoliczność zdarzenia. Należy jednak podkreślić, że sam fakt przeprowadzenia kontroli, jak również zarekwirowanie 156 sztuk wyrobów tytoniowych z uwagi na silną woń chemiczną, nie był kwestionowany przez stronę pozwaną. Okoliczności powyższe potwierdzają również inne środki dowodowe przedłożone przez pozwanego w odpowiedzi na pozew. Istotnym jest nadto, że z przedłożonych wniosków dowodowych w postaci oświadczeń osadzonych wynikało, że służba więzienna miała podstawy do przeprowadzenia tej kontroli, a zatem w ocenie Sądu, nie można mówić o bezprawności działania pozwanego.

Zgodnie bowiem z treścią art. 116 kkw, skazany ma obowiązek przestrzegania przepisów określających zasady i tryb wykonywania kary, ustalonego w zakładzie karnym porządku oraz wykonywania poleceń przełożonych i innych osób uprawnionych, a w szczególności, między innymi, poprawnego zachowania się. Ponadto w wypadkach uzasadnionych względami porządku lub bezpieczeństwa skazany podlega kontroli osobistej. Z tych samych względów kontroli podlegają również cele i inne pomieszczenia, w których skazany przebywa, znajdujące się w nich przedmioty, a także przedmioty jemu dostarczane lub przekazywane przez niego innej osobie. Kontrolę celi i innych pomieszczeń przeprowadza się podczas nieobecności skazanych. Kontrola osobista polega na oględzinach ciała oraz sprawdzeniu odzieży, bielizny i obuwia, a także przedmiotów posiadanych przez skazanego. Oględziny ciała oraz sprawdzenie odzieży i obuwia przeprowadza się w pomieszczeniu, podczas nieobecności osób postronnych oraz osób odmiennej płci i dokonywane są za pośrednictwem osoby tej samej płci. Kontrola może być przeprowadzona w każdym czasie. W razie konieczności dopuszczalne jest naruszenie plomb gwarancyjnych oraz uszkodzenie kontrolowanych przedmiotów w niezbędnym zakresie. W przypadku, gdy znalezione w czasie kontroli przedmioty, których skazany nie może posiadać, podlegają zatrzymaniu, zaś przedmioty, których właściciela ustalono, przekazuje się do depozytu albo przesyła się na koszt skazanego, do wskazanej przez niego osoby, instytucji lub organizacji. W uzasadnionym wypadku przedmioty te mogą być przesłane na koszt zakładu karnego. Przedmioty i notatki, których właściciela nie ustalono, podlegają zniszczeniu, pieniądze zaś oraz przedmioty wartościowe przekazuje się na rzecz Skarbu Państwa albo na pomoc postpenitencjarną.

Istotnym jest również, że informacje innych osadzonych złożone w oświadczeniach przedłożonych przez pozwanego, na podstawie których pozwany podjął decyzję o konieczności przeprowadzeniu kontroli w celi powoda i zarekwirowaniu wyrobów tytoniowych o silnej woni chemicznej, nie były kwestionowane przez powoda. Wręcz przeciwnie, w toku procesu, powód sam przyznał, że informacje o posiadaniu środków niedozwolonych, pochodziły od współosadzonych.

Dlatego też Sąd, na mocy art. 217 § 3 kpc, pominął dowód z zeznań wskazanych przez powoda świadków.

W niniejszej sprawie pozwany nie wykazał również, aby posiadał w celi płytę CD ze ślubu kuzynki, a w szczególności aby została ona zniszczona podczas przeprowadzonych kontroli. Ponadto należy zaznaczyć, że z pisma powoda z dnia 12 września 2016 roku, kierowanego do Dyrektora Zakładu Karnego w C., wynika, iż podczas kontroli zniszczeniu uległo jedynie pięć sztuk taśm, natomiast z uwag zgłoszonych w protokole po kontroli z dnia 30 sierpnia 2017 roku, że zniszczono powodowi dwa opakowania do gry na X – boxa 360 i ślubu. Brak jest zatem jakichkolwiek dowodów potwierdzających fakt posiadania przez powoda płyty CD. Odnosząc się natomiast do kwestii zniszczonych dwóch opakowań do gry na X – boxa, to w ocenie Sądu, powód nie wykazał wartości tej szkody, jeśli faktycznie do takiego zniszczenia doszło podczas czynności kontrolnych.

Wobec powyższego, skoro powód nie wykazał zarówno zasadności, jak i wysokości dochodzonego roszczenia, to roszczenie należało oddalić, o czym Sąd orzekła w sentencji wyroku.